

Cal Pep, Cal Però i Cal Toixen

Gisclareny

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: A sota les cases de Cal Miqueló i Ca L'anton i damunt cal Toni Joan i a l'esquerra de Cal Ponet
Emplaçament
Alçada: A Sota de Ca L'Anton i Cal Miqueló. Pista de Berta a Vilella. 5 km
1046

Coordenades:

Latitud: 42.24347
Longitud: 1.80876
UTM Est (X): 401721
UTM Nord (Y): 4677496

Classificació

Número de fitxa 08093 - 205
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Modern Popular
Segle XVII-XVIII
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Cobert de vegetació i completament arruïnat
Protecció Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08092A007000350000YJ

Fitxes associades:

[Cal Vaqué, abans Mas Parer](#)

[Cal Ponet](#)

[Cal Toni Joan, mas Llitjós o Vilella](#)

[Cal Miqueló de dalt i de baix](#)

[Ca L'Anton](#)

Autoria de la fitxa Pere Cascante i Torrella

Descripció

Ruïnes de tres cases corresponents amb Cal Pep, cal Toixen i Cal Però (vell) situades a la terrassa de sota la casa de Cal Miqueló i Ca L'Anton i damunt de Cal Toni Joan, Cal Ponet i Cal Vaquer. Es tracta d'un conjunt de ruïnes mig cobertes de vegetació que defineixen almenys aquestes tres cases. Es tracta de tres construccions de planta rectangular, d'una o dues plantes i cobertes amb teulada a dues vessants amb el carener perpendicular a la façana principal. Totes tres han perdut la coberta i part de les parets de manera que es fa difícil entendre la seva antiga disposició que molt segur hauria estat similar a les cases descrites a les fitxes anteriors. La distribució de les façanes és amb obertures allindades i murs de maçoneria i pedra mal treballada. La situada més a l'esquerra conserva encara la cantonada sud-oest i la sud-est amb aparell de maçoneria i cantonades ben treballades. La segona conserva part del mur tester sud amb fàbrica de maçoneria així com algun cobert i annex i la darrera no s'hi ha pogut accedir degut a la vegetació que la cobreix. S'hi endevina encara alguna obertura a la planta baixa

Observacions:

Caldria netejar tot el conjunt i entorn de la vegetació que la recobreix ja que es fa molt difícil accedir-hi i poder identificar les estructures que es conserven

Història

Es tracta de tres cases conegudes com a Cal Toixen, Cal Pep i Cal Però les quals segons A. Martín estan documentades a partir del segle XVII o XVIII. Segons el mateix Martín cal Toixen s'esmenta per primera vegada el 1784. Al cadastre de 1776 (AHG. Cadastre de 1776) la casa de Cal Toixen no sabem a qui pertanyia atès que es canviaven de nom. El que si que sabem és que el 1863 (ACA llibrets de compliment Pasqual. Amillament de 1863) la casa de Cal Toixen era de Miquel Guix. Estava ocupada per 2 persones i pagava 70 rals de contribució rural i 24 d'urbana. Aquesta casa va sobreviure el flux migratori del 1900 i va quedar de seguida abandonada. La casa següent a Cal Mateu o Pep estava a mans de Mateu Ardariu en el cadastre de 1776 (AHG. Cadastre de 1776) amb la casa núm. 77 a nom de Mateu Ardariu. Sembla correspondre més a aquesta segona possibilitat ja que el cognom Arderiu era comú a Vilella. Pagava 2 lliures i 6 sous de cadastre personal, 1 lliura, 4 sous i 1 diner de cadastre reial i res per a caps de bestiar. Aquesta mateixa casa en l'amillament de 1863 (ACA llibrets de compliment Pasqual. Amillament de 1863. extret de Martín. Annex 21 i 22 especifica que era a mans de Josep Arderiu, ocupada per 4 persones. La casa a partir de 1900 passà denominar-se cal Pep. Finalment la darrera casa o Cal però (vell) s'esmenta al cadastre de 1776 (AHG. Cadastre de 1776) amb la casa núm. 73 a nom de Jaume Calvés. H havia 5 cases habitades per 6 persones i pagava un cens de 4 lliures i 2 sous de cadastre personal, 1 lliura, 8 sous i 2 diners de cadastre reial i res com a cap de bestiar. En l'amillament de 1863 (ACA llibrets de compliment Pasqual. Amillament de 1863) la casa era a mans de la família de Pere Calvés. Estava habitada per 4 persones majors de 7 anys i pagava una contribució rural de 311 rals i 24 d'urbana. Aquesta casa va sobreviure el flux migratori de 1900 i consta com a abandonada. Es coneixia com a Cal Però vell ja que Cal Però nou és al veïnat de Berta (Cal Tor)

Bibliografia

CABALLÈ I CANTALAPIEDRA, F (1996). Les tres-centes cases de Giscareny. Columna Albí; MARTIN, E (2005). Una mirada sobre la història de Gsclareny. DDAA (2007) Catàleg específic de masies i cases rurals de Gisclareny. Annex a la normativa.(dades històriques a les masies incloses). AHG. Cadastre de 1776. ACA:Llibrets de compliment Pasqual. Amillament de 1863. Extret de Martín, E; 2005. Annex, 21 i 22

